

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Skanstes iela 25, Rīga, LV-1013 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

09.10.2025.

Nr. 1/21

(prot. Nr.38, 3.p)

Drošības naudas aprēķina metodika elektroenerģijas nozarē

*Izdota saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma
9.¹ panta trešo un sesto daļu*

1. Drošības naudas aprēķina metodika (turpmāk – metodika) elektroenerģijas nozarē nosaka:
  - 1.1. metodi, atbilstoši kurai aprēķina drošības naudu, kuru:
    - 1.1.1. elektroenerģijas ražotājs maksā attiecīgajam sistēmas operatoram, ja jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu plānots pieslēgt elektroenerģijas pārvades sistēmai konstantā pārvades sistēmas pakalpojuma saņemšanai vai elektroenerģijas sadales sistēmai, ierīkojot jaunu pieslēgumu vai izmantojot jau esošo;
    - 1.1.2. elektroenerģijas uzkrātuves operators maksā attiecīgajam sistēmas operatoram, ja elektroenerģijas uzkrātuvi plānots pieslēgt elektroenerģijas pārvades sistēmai konstantā pārvades sistēmas pakalpojuma saņemšanai vai elektroenerģijas sadales sistēmai;
    - 1.1.3. elektroenerģijas galalietotājs maksā pārvades sistēmas operatoram, ja elektroenerģijas pārvades sistēmai plānots pieslēgt jaunu elektroenerģijas galalietotāja objektu.
  - 1.2. drošības naudas maksāšanas kārtību.
2. Metodikā lietoti šādi termini:
  - 2.1. drošības nauda – šajā metodikā noteiktā kārtībā noteikta naudas summa par sistēmas jaudas rezervēšanu konkrēta sistēmas dalībnieka objekta pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai;
  - 2.2. sistēmas dalībnieks – šīs metodikas izpratnē elektroenerģijas ražotājs, elektroenerģijas uzkrātuves operators un elektroenerģijas galalietotājs, kura elektroietais pieslēdz elektroenerģijas sistēmai;
  - 2.3. sistēmas jaudas rezervēšana – šīs metodikas izpratnē sistēmas operatora pienākums līdz šīs metodikas 1.1.apakšpunktā minēto iekārtu un objektu pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai rezervēt brīvo sistēmas jaudu šīs metodikas 1.1.apakšpunktā minēto iekārtu un

objektu pieslēgšanai ar nosacījumu, ka sistēmas dalībnieks izpilda šajā metodikā un attiecīgajos sistēmas pieslēguma noteikumos noteiktās prasības.

3. Lai noteiktu drošības naudu, kuru sistēmas dalībnieks maksā attiecīgajam sistēmas operatoram par šīs metodikas 1.1.apakšpunktā minēto iekārtu un objektu pieslēgšanu elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmai, pārvades sistēmas operators aprēķina drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību saskaņā ar šādu formulu:

$$R_{MW} = \frac{I_{izb.izm.}}{N_{traf}} \times 0,5$$

kur,

R_{MW} – drošības nauda par vienu jaudas rezervēšanas vienību [EUR/MW];

I_{izb.izm.} – pārvades sistēmas operatora kopējās iepriekšējo piecu kalendāro gadu izmaksas [EUR], kas saistītas ar 110 kV apakšstaciju izbūvi vai rekonstrukciju;

N_{traf} – kopējās iepriekšējo piecu kalendāro gadu laikā 110 kV apakšstacijās ierīkotās jaudas apmērs [MW].

4. Drošības naudas par vienu jaudas rezervēšanas vienību aprēķinu pārvades sistēmas operators veic vienu reizi piecos gados un iesniedz apstiprināšanai Regulatoram kopā ar aprēķinu pamatojošo informāciju. Drošības nauda par vienu jaudas rezervēšanas vienību stājas spēkā Regulatora lēmumā noteiktajā termiņā.
5. Drošības naudas par vienu jaudas rezervēšanas vienību aprēķinu nākamo piecu gadu periodam pārvades sistēmas operators iesniedz Regulatoram ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms perioda, kuram Regulators apstiprinājis drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību, beigām.
6. Ja periodā pēc Regulatora lēmuma, ar kuru apstiprināta drošības nauda par vienu jaudas rezervēšanas vienību, spēkā stāšanās būtiski mainījušas izmaksas, kas saistītas ar 110 kV apakšstaciju izbūvi vai rekonstrukciju, vai iestājušies citi apstākļi, kuru dēļ drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību ir pamats pārskatīt ātrāk nekā piecu gadu laikā, pārvades sistēmas operators pēc savas iniciatīvas vai Regulatora noteiktajā termiņā iesniedz jaunu aprēķinu drošības naudai par vienu jaudas rezervēšanas vienību.
7. Pārvades sistēmas operators drošības naudu sistēmas jaudas rezervēšanai konkrēta pieslēguma ietvaros nosaka:
  - 7.1. reizinot drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību ar sistēmas dalībniekam izsniegtajās tehniskajās prasībās noteikto rezervēto brīvo sistēmas jaudu elektroenerģijas nodošanai pārvades sistēmā, ja elektroenerģijas sistēmai plānots pieslēgt jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu;
  - 7.2. reizinot drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību ar sistēmas dalībniekam izsniegtajās tehniskajās prasībās noteikto rezervēto brīvo sistēmas jaudu elektroenerģijas saņemšanai no pārvades sistēmas, ja elektroenerģijas sistēmai plānots pieslēgt jaunu elektroenerģijas galalietotāja objektu;
  - 7.3. reizinot drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību ar sistēmas dalībniekam izsniegtajās tehniskajās prasībās noteikto rezervēto brīvo sistēmas jaudu elektroenerģijas nodošanai pārvades sistēmā vai elektroenerģijas saņemšanai no pārvades sistēmas, izvēloties lielāko, ja elektroenerģijas sistēmai plānots pieslēgt elektroenerģijas uzkrātuvi;

- 7.4. reizinot drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību ar sistēmas dalībniekam izsniegtajās tehniskajās prasībās noteikto rezervēto brīvo sistēmas jaudu, summējot rezervēto jaudu elektroenerģijas nodošanai pārvades sistēmā un saņemšanai no pārvades sistēmas, ja vienā pieslēgumā tiek rezervēta brīvā sistēmas jauda vairāku šīs metodikas 7.1., 7.2. vai 7.3.apakšpunktā minēto iekārtu un objektu pieslēgšanai. Summējot šajā apakšpunktā minētās jaudas, sistēmas operators ņem vērā pieslēdzamo iekārtu un objektu īpatnības.
8. Sadales sistēmas operators drošības naudu sistēmas jaudas rezervēšanai konkrēta pieslēguma ietvaros nosaka, reizinot drošības naudu par vienu jaudas rezervēšanas vienību ar sistēmas dalībniekam izsniegtajās tehniskajās prasībās noteikto rezervēto brīvo sistēmas jaudu elektroenerģijas nodošanai sadales sistēmā.
9. Neatkarīgi no konkrētajam sistēmas dalībniekam tehniskajās prasībās noteiktās rezervētās brīvās sistēmas jaudas šīs metodikas 1.1.apakšpunktā noteikto iekārtu un objektu pieslēgšanai drošības nauda nevar pārsniegt drošības naudu, kas aprēķināta, ja rezervētā kopējā brīvā sistēmas jauda būtu 100 megavati.
10. Drošības naudu sistēmas jaudas rezervēšanai sistēmas dalībnieks nodrošina vienā no šādiem veidiem pēc sistēmas dalībnieka izvēles:
- 10.1. iemaksājot sistēmas operatora kontā depozīta maksājumu sistēmas operatora noteiktās drošības naudas apmērā;
- 10.2. iesniedzot sistēmas operatoram Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī reģistrēta finanšu pakalpojumu sniedzēja saistību izpildes garantiju, kuras nosacījumi saskaņoti ar sistēmas operatoru.
11. Finanšu pakalpojumu sniedzēja garantiju sistēmas operators atzīst par pienācīgu nodrošinājumu, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:
- 11.1. garantiju ir izdevis finanšu pakalpojumu sniedzējs, kuram vai kura grupai ilgtermiņa kredītreitings ir vismaz Baa1 saskaņā ar Moody's agentūru vai BBB+ saskaņā ar Standard&Poor's agentūru, vai BBB+ saskaņā ar Fitch Ratings agentūru ilgtermiņa aizņemšanās ārvalstu valūtā. Ja finanšu pakalpojumu sniedzējam vai tā grupai vismaz viena šajā punktā norādītā kredītreitinga agentūra ir piešķirusi norādīto ilgtermiņa kredītreitingu, tad tiek pieņemts, ka šāda finanšu pakalpojumu sniedzēja vai tā grupas izdotā garantija ir piemērota;
- 11.2. garantija ir spēkā līdz brīdim, kad šīs metodikas 1.1.apakšpunktā minētā iekārta vai objekts ir pieslēgts elektroenerģijas sistēmai;
- 11.3. garantija ir pirmā pieprasījuma un neatsaucama.
12. Sistēmas dalībnieks ne vēlāk kā 60 dienu laikā no tehnisko prasību izsniegšanas dienas iemaksā sistēmas operatora norādītajā kontā sistēmas operatora aprēķināto drošības naudu vai iesniedz sistēmas operatoram finanšu pakalpojumu sniedzēja saistību izpildes garantiju.
13. Sistēmas operators pieslēguma līgumā noteiktajā kārtībā un termiņā atmaksā sistēmas dalībniekam drošības naudu vai nodrošina dokumentus, kas garantijas izsniedzēju atbrīvo no tā saistībām nodrošināt drošības naudu.
14. Pārvades sistēmas operators pirmo drošības naudas aprēķinu par vienu jaudas rezervēšanas vienību, ievērojot šīs metodikas 3.punktu, iesniedz apstiprināšanai Regulatoram līdz 2025.gada 14.novembrim.

15. Sistēmas operators drošības naudu sistēmas jaudas rezervēšanai aprēķina saskaņā ar šo metodiku pieslēgumiem, kuru ierīkošanai tehniskās prasības izsniegtas pēc 2025.gada 30.novembra.

16. Metodika stājas spēkā 2025.gada 10.novembrī.

Priekšsēdētājas A. Ozolas p.i. padomes locekle

R. Šņuka

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU